Tanácsülés Sárváron

Rendelet az állattartásról

Fontos kérdésekről tárgyalt a héten a sárvári városi tanács: a szervezeti és működési szabályzat módosítása, az állattartás tanácsi rendelettel történő szabályozása és a jövő évi munkaterv szerepelt a napirenden. A két tanácsülés közötti eseményekről beszámolva is rendhagyó esetet tárt **Kiss Sándor** tanácselnök a testület elé: hosszú idő óta először kellett a tanácsi vb döntésének végrehajtását leállítani, ugyanis a város tíz utcájának lakóira kivetett községfejlesztési hozzájárulás mértékével olyan sokan nem értettek egyet, hogy több mint 170 fellebbezés érkezett az ügyben. A csak utólag megtartott utcagyűléseken derült ki, hogy a műszaki osztály nem eléggé részletes és alapos indoklása váltotta ki a vihart, melyet még tetézett a pénzügyi osztály tévedése is. A testület levonta az eset tanulságát, a jövőben alaposabban kell előkészíteni a döntések végrehajtását és abban jobban támaszkodni a tanácstagokra is. A kivetett összeg nagyságával azonban egyetértett a tanácsülés, tekintve, hogy az méltányos: mindössze 40 százaléka a kiszabható hozzájárulásnak.

Ez az eset is felhívta a figyelmet arra, hogy a tanácsi munka társadalmi ellenőrzése egyre nagyobb s a lakosság véleményének ismerete alapfeltétele az eredményes munkának. Csak így lehet jó — a központi rendelkezésekkel és a közösség érdekeivel is összhangban levő — döntéseket hozni. Ezek a nagyobb követelmények tették szükségessé a városi tanács 1971-ben hozott szervezeti és működési szabályzatának felülvizsgálatát és módosítását is. Az elfogadott változtatások arra irányulnak, hogy egyszerűbb, gyorsabb lehessen az ügyintézés, s ennek érdekében csökkentették a szabályok számát. (Eleve kihagyták a már meglevő általánosan érvényeseket, s egyúttal a megmaradók is tartalmasabbak lettek.) Így a jövőben 111 helyett 79 szakasz öleli föl az egész tanácsi tevékenységet.

Tovább csökkent a vb-re átruházott hatáskörök száma, fenntartva azt az alapelvet, hogy ezek gyakorlásáról a továbbiakban is számot kell adni a tanácsüléseken. Ennek, valamint a lakosság véleményét szem előtt tartó döntéseknek is, több biztosítékát tartalmazza az új szabályzat. Így a sok embert érintő kérdésekben ki kell kérni a tanácstagok véleményét, és a Hazafias Népfront szervezésében legalább évente megszervezni a közvetlen véleménycserét is a lakossággal.

Tanácsi rendelet szabályozza — a megye többi városához hasonlóan ezentúl Sárváron is — az állattartást. Az erről elfogadott rendelkezés három övezetre osztja a város területét. A határok kijelölésekor azt tartotta szem előtt a tanács, hogy azok a környezetvédelmi célkitűzések és az állategészségügyi szabályok betartását a szükségesnél nagyobb mértékű állatlétszám csökkenés nélkül szolgálják. A rendeletben foglaltak megvalósítására öt évet irányoztak elő azzal a megkötéssel, hogy három év múlva újra felül kell vizsgálni a helyzetet.

A tanácsülés elfogadta a jövő évi munkaprogramot is, majd az ülés végén Kiss Sándor tanácselnök átadta **Varga Györgynek, Urbán Lászlónak** és **Milfai Györgynek** a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa által 30 év becsületes, odaadó tanácstagi munkájáért adományozott elismerő oklevelét.

— simon —

Válasz — el nem hangzott kérdésre is

Nagy Katalin a gyermekek között



Nagy Katalin író a Népfront utcai gyerekek között.



Kató néni, én kitaláltam egy mesét, de a címét elfelejtettem ...

Az ebéd egy kissé elhúzódott, de aztán gyermeksor kígyózik a szombathelyi Népfront utcai iskola felől a szőllősi klubkönyvtárba. A délelőtti nehéz munka, a tanulás után egy másik terembe. Pedig hű, de szépen süt a nap...

— Néni, mi lesz itt...?!

Legszívesebben visszakérdezném: jaj, mi lesz itt, ha ez az aranyos csapat azt sem tudja hová, miért terelgetik? Nem irigylem Nagy Katalin írónőt — ő mindebből még nem lát semmit, de „mi lesz itt"?!

Fegyelmezetten elhelyezkedünk („Kisfiam, aztán ki ne nyisd a szádat, mert..." — hallom még a rémült pedagógus utasítását...), illedelmesen meghallgatjuk a bevezetőt, amely szerint december elején tudvalevőleg gyermekkönyvhét lesz, s már előre, meglepetésként író—olvasó találkozó részesei lehetünk. Aztán az íróé a szó...

Fellélegzem. Tévedtem. Nagy Katalin nemcsak az „Intőkönyvem története", a „Legfeljebb három pofon", a „Mini mesék", a „Próbaleülés" és „a" Vakarcsok stb. című könyvek ismert szerzője, de kitűnő pedagógus is. (Mellesleg felsőoktatási intézményben tanít, s az OPI munkatársa.) Nem „svunggal", nem hirtelen, hanem láthatatlan, de magában biztosan megszerkesztett, és a szituációhoz alkalmazott módon apránként köti le a figyelmet, köt magához minden rokonszenvet. Nem várja meg az első kérdést, úgyis tudja ez lenne: „Hogyan kezdett el írni?" Háát, kacifántosan-egyszerűen, akkori tanítványai által inspirálva, kópéságaikat (vasgyűjtés sínekből, hogyan veszett el a „Kisoszwald?") mesélve, aztán a Pajtás kérésére leírva lett a „csíkos-könyvek" szerzője, a gyermekek saját történeteiket visszaáhító írójává. (A Már tudok olvasni sorozatban most jelent meg a „Tűrhető Lajos" című regénye.)

„Kollegákat" keres — és talál. Egy kisfiút, aki már verset is írt, „csak úgy". Egy leánykát, aki saját meséjét mondja el — címet közösen találunk ki hozzá, de aztán a szerző se hagyja magát! Közben egy-egy szép jelzőn izzik fel a figyelem, gördül tovább, válik egyre forróbbá a találkozó... de sietni kell, várják az írónőt másutt is. És minden találkozónak a maga kis közössége adja meg a hangulatát. A szőllősi klubkönyvtárié azért volt rendhagyó, mert nem azok a gyerekek jöttek el, akiket szeptembertől gondosan előkészítettek erre — ők a sportoló ifjúságon bukfenceztek! —, hanem azok, akik a kinti napsütés felé pislákolva esdve kérdezték: „Néni, mi lesz itt...?!"



Egy bátor ember a hallgatóságból: „Én már verset is írtam!"

Az író és az irodalom győzött ezen a találkozón is mintegy hirdetve, hogy kell, hogy érdemes a folyamatos olvasás mellett ünnepnapokban is számbavenni az alkotás és a befogadás lépcsőfokait.

★

Sorolni sem tudnám hirtelen a most ránk köszöntő gyermekkönyvhét gazdag műsorát. Hétfőn nyílik ez, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban a „Könyvről könyvért" vetélkedővel, s fellép majd Kun János előadóművész (Uccu, szívem, Jusztinka című összeállításával), Devecsery László több helyen varázsol meséket a zsebéből, megnézik majd a pajtások a Sylvester János Nyomdában, hogy hogyan készül a könyv, találkoznak a József Attila-díjas íróval, Gazdag Erzsivel, Tordon Ákossal, aki szintén nekik ír, illusztrálhatják kedvenc meséiket, s a Mikulás gyermekjátszón, a Figurás együttes kíséretében készülhetnek az ünnepekre... s általunk, tőlünk függ, hogy a szép szó, a mese, a vers, az irodalom mindennapjaikat is ünneppé emelje...!

Szakály Éva
fotó: **Czika László**

Sajnos nem képzelt riport...

Beszélgetés egy újítóval

— Tudja, sokat változik az ember még öt hónap alatt is. Amikor először járt nálam ebben az ügyben, még boldog is voltam, na, majd megjelenik valami riport az én igazságomról. Ez is egyféle elégtétel ennyi harc után. Az ügy húzódott, maga jövögetett. Most vége, s én mégis arra kérem, hagyjuk a fenébe az egészet.

Bíróság zárta le az ügyet, pontosan úgy, ahogy a korábbiakat. Vegyészmérnök ismerősöm huszonegy bevezetett újítással büszkélkedhetne, ha keserűségen kívül mást is érezne, amikor újításra kerül a szó. Három legjelentősebb munkája évi tizenkétmillió forintot jelent a magyar népgazdaságnak, ebből megérdemelt része több mint félmillió fo- Nem rohangálnak minden utcán tömegével a tízmilliós újítók, viszont csak a mesében van az úgy: itt az újítás, cserébe meg itt az érte járó összeg. Az első esetben nem bírta a vállalati szekatúrát, állást változtatott. A másodikban is otthagyta a céget, végül csaknem négyéves pereskedés után vehette fel a neki jogosan járó összeget. A harmadik ügy kapcsán ismerkedtünk meg, akkor, amikor a megyei bíróság elfogadva fellebbezését, új eljárást rendelt el. Talán az emiatti örömben gondolta, érdemes megírni kálváriáját. A végén mégis húzódozik a tanulságos történet közreadásától.

Győzködöm, érvelek. Sikerrel, hiszen ő is tudja, ritka sorsról, tanulságos történetről van szó, ezért adja meg magát — a kompromisszumig.

— Abban megegyezhetünk: megírja a történetet, de csak egy feltétellel. Ez pedig az, hogy ne lehessen rám ismerni. Tudom, persze, tudom, egy csomó érintett, szakértők, jogászok, az ismerősök, szomszédok tudni fogják, kiről is van szó, azt viszont nem szeretném, ha ismeretlenek csemegéznének ezen, s ujjal mutogatnának rám, nézd, ez az a bolond. Bolond vagyok, de nem annyira, hogy ne tudnám, az vagyok. Mutogassanak inkább az örökmozgó soros feltalálójára, nekem elég volt a vesszőfutásból.

Hősünk a Műegyetemen szerzett vegyészmérnöki diplomát. Eredetileg orvosnak, biológusnak akart jelentkezni, de a diploma kézhezvitele, a munkábaállás után úgy érezte, jól választott. A gyógyszeriparban helyezkedett el, 1963-ban született — társak között — az az újítás, melyért 120 ezer forintot kap kézhez, s amely annyi haragost szerez neki a vállalatnál. Házassága sem sikerült, új életet kezd vidéken.

A gyógyszeripar után a vegyipar jön. A munkahelyén technológusként dolgozik, új technológiai sor vázlatát készíti el, amikor előterjeszti, saját szavai szerint „hasukat fogják a röhögéstől" az illetékesek. Valamit elfogadnának, valamit elhagynának, a technológus nem enged. 1969. június 5-én újításként adja be elgondolását, háromezer forintra értékelik. Vitát vita, majd pert per követ, s 1973. április 9-én a bíróság az először kiutalt összeg több mint százszorosát (!), a kamatokkal együtt 337 422,90 forintot ítél meg.

— Nézze, először számomra is megdöbbentő volt, amire rájöttem — idézi fel az akkor történteket, majd hosszan, de laikus számára is teljesen érthetően ismerteti az új eljárás lényegét, aminek tudása számunkra most több okból sem fontos.

Maradjunk csak az embernél. — Amíg a gyárban voltam, állandóan akörül forgott az életem, újítás-e az egyáltalán? Én védtem az igent, mások cáfolták. Elmentem a vasútra, kábelárkot ásni. Nyolc évvel fiatalabban vidáman hoztam százhúsz százalékra a normát, esténként pedig a periratokat böngésztem. Na, őszintén, amikor beszélgetni kezdtünk éppen az járt a fejemben, ma már nem szívesen ásnám az árkot, mert megöregedtem. Pedig higgye el, életem legbékésebb szakasza volt a négy év a lapát mellett. A jog egyes részeiből akár le is szigorlatozhattam volna akkoriban, talán még ma is. Fiatal ügyvédeknek nem volt annyi perük, mint nekem. Idegeim, kondícióm megőrzéséhez jól választottam munkát.

Felesége a volt vállalatnál maradt, ma is ott dolgozik. 1976. október 15-től kutatóintézeti állás várja. Már csomagol a család, amikor a településen egy másik gyár ír ki olyan pályázatot, amelyet hősünknek találtak ki. Felesége rábeszéli, jelentkezzék, „sosem lennék nyugodt, ha nem próbálnád meg", mondja. Kilencedikén jelentkezik, három nap múlva érdeklődik, őt vették fel a számos pályázó, jelentkező közül.

— Egy üzemrészt kellett technológiailag rendbehoznom, tulajdonképpen ez volt a feladat. Hét hasonló van Magyarországon, köztük a mienk nem a műszaki csúcsot képviseli. Ebből a típusból a világhírű dán cég kettőt tudott összesen értékesíteni, ez az egyik, a másik a Koreai NDK-ban működik, lehet, hogy ott bevált... Egy hónap múlva sejtettem, mi a baj. Körülbelül esztendőnyi munka után mindent felderítettem, de már nem voltak illúzióim, időközben beadtam 7—8 újítást, majd 1978. nyarán egybe tettem le az egészet az asztalra. Hatvanvalahány ezer jött ki nekem, kétmillió fölötti összeg a gyárnak. A szokott mechanizmus, viták, cáfolatok, per.

A járásbíróságon szakértő meghallgatása után az újító keresetét elutasítják.

— Természetesen fellebbeztem, jogi jártasságomat hasznosítva. De mi mindent csinálhattam volna, ha nem kell ennyit pereskednem!... 36 oldal a fellebbezésem, s kértem, az Igazságügyi Műszaki Szakértői Iroda adjon szakvéleményt. A nyáron volt a másodfokú tárgyalás. Javamra döntöttek, új eljárást rendeltek el. Közben fölmondtam, a gyár vezetője ezt nem fogadta el.

A következő tárgyalásra nem készült el a kalkuláció. Aztán lassan az is megszületett, 2,3 millió a megtakarítás, az újítót 92 ezer forint illeti meg.

— Közben a Legfelsőbb Bíróság értesített, a korábbi, a háromszázezres peremhez kapcsolódó találmányi ügyben — meghallgatás nélkül — a javamra döntött, megadta a szabadalmat. A találmány beadása után tizenegy évvel még mindig pereltek. Nem is fogok én már semmi ilyesmit beadni, annyi szent. Lányomnak építek, ott berendezek magamnak egy nyúlfarmot, azzal foglalom le magam. Kellett nekem törni magamat? Szóval, bolond leszek, ha még egyszer mozdulok a közért... Azaz, figyeljen csak ide! A jelenlegi gyári energia-rendszerünkben minimálisan egymilliót megtakaríthatunk, ha...

Közben az új főmérnökkel való konzultáció után megtörtént a kiegyezés, a vegyészmérnök megkapta a pénzt.

Vegyük ezt happy endnek? Hát lehet ez az?

Kremser Péter